

Den engelske Handels nuværende Standpunkt.*)

(Sluttet.)

Under vigende Priser medføre Handelsforetagender i Regelen Tab, thi et billigt Indkjøb den ene Uge er blevet dyrt den næste. Til hvilkensomhelst Pris en Kjøbmand end indkøber en Vare, kan han blive undersolgt i Løbet af et Par Dage eller i alt Fald før han bliver af med sine Varer. Under saadanne Omstændigheder indskrænker han sig og gjør færre Bestillinger hos Fabrikanten. Denne ser stadig sit Lager tiltage til Trods for de vigende Priser, til hvilke han gaar ind paa at sælge, og da han ikke kan udrede Lønninger og opfylde sine Forpligtelser uden at sælge, nødes han til uanset Tabet at søge Kjøbere til stedse lavere Priser. Han nødes derfor til at nedsætte Arbejdslønnen. Efter længere eller kortere Modstand finder Arbejderen sig i det Uundgaaelige, og da han saaledes har færre Penge at raade over overfor Detaillisterne, kommer nu Turen og de daarlige Tider til dem. Og efterhaanden som denne Proces skrider frem, gjør hvert Skridt nedad Tingene værre. Værdiforringelsen strækker sig til al Slags Ejendom. Det er ikke Varer alene, som blive billigere, men Fabriker, Miner, Maskiner, Obligationer, Aktier, Huse, Jord, Alt rives med i Faldet.

*) Efter Augustus Mongredien.

Den engelske Handels nuværende Standpunkt.*)

(Sluttet.)

Under vigende Priser medføre Handelsforetagender i Regelen Tab, thi et billigt Indkjøb den ene Uge er blevet dyrt den næste. Til hvilkensomhelst Pris en Kjøbmand end indkøber en Vare, kan han blive undersolgt i Løbet af et Par Dage eller i alt Fald før han bliver af med sine Varer. Under saadanne Omstændigheder indskrænker han sig og gjør færre Bestillinger hos Fabrikanten. Denne ser stadig sit Lager tiltage til Trods for de vigende Priser, til hvilke han gaar ind paa at sælge, og da han ikke kan udrede Lønninger og opfylde sine Forpligtelser uden at sælge, nødes han til uanset Tabet at søge Kjøbere til stedse lavere Priser. Han nødes derfor til at nedsætte Arbejdslønnen. Efter længere eller kortere Modstand finder Arbejderen sig i det Uundgaaelige, og da han saaledes har færre Penge at raade over overfor Detaillisterne, kommer nu Turen og de daarlige Tider til dem. Og efterhaanden som denne Proces skrider frem, gjør hvert Skridt nedad Tingene værre. Værdiforringelsen strækker sig til al Slags Ejendom. Det er ikke Varer alene, som blive billigere, men Fabriker, Miner, Maskiner, Obligationer, Aktier, Huse, Jord, Alt rives med i Faldet.

*) Efter Augustus Mongredien.

Bankerne, som hidtil villig have gjort Forskud paa Handelssikkerheder, blive nu ængstelige og søge at frigjøre sig ved at inddrage deres Forskud helt eller delvis. Dette falder tungt paa Kjøbmanden. Thi paa det vigende Marked bringer ethvert Indkjøb Tab, hans Lager er blevet mindre værd, hans Debitorer, der lide under samme Tryk, forhale deres Betalinger, den Kredit, som før støttede ham, svigter ham nu, og til Trods for Alt maa han fremad, hvis han ikke vil se sin Forretning standse. De, som have tilstrækkelig Kapital, kunne holde ud i Haab om bedre Tider, men Mange maa give tabt og den Enes Fald fører den Andens med sig.

Nogle Banker, som have inddragt sig for dybt med enkelte større Huse, søge at holde disse oppe, for ikke at miste sit Udestaaende, men synke ofte selv sammen under saadanne Forsøg, som istedetfor st afvende Katastrofen blot gjøre denne end mere ødelæggende. Det er saadanne omfattende og uventede Bank-Fallissemeter, som have bidraget deres til at gjøre det almindelige Tryk endnu føleligere.

Saaledes ere de vigtigste Træk, som have betegnet de sidste Aars økonomiske Historie og de samme Kjendtegn have stedse ledsaget ethvert varigt Prisfald. Det er Middelstanden, som har maattet tage mod det værste Stød, thi Arbejderne have som vi have set haft en Støtte i de lavere Priser paa alle Fornødenheder, medens Alle, som have faste Indkomster, ligefrem have staaet sig vel ved det almindelige Prisfald.

Vi slutte heraf, at medens de sidste Aars Fallissemeter i Bank- og Handelsverdenen have været Virkningen af, ikke Aarsagen til Prisfaldet, saa have de paa den

anden Side forøget den Ruin, hvorfra de havde deres Udspring.

Paa Grund af denne Prisforholdenes Indflydelse paa Omsætningens Tilstand bliver det af yderste Vigtighed at komme til Kundskab om 1) til hvilket Punkt nedad vi nu ere komne; 2) hvorvidt Priserne nu ere komne under det Punkt, fra hvilket de gik opad i 1872, og 3) naar vi tør haabe at have naaet et Vendepunkt.

De tvende første Spørgsmaal lade sig uden Vanskelighed besvare.

Ved den samme Fremgangsmaade, som vi have anvendt med Hensyn til foregaaende tabellariske Oversigter, men hvis Detailler her vilde optage for megen Plads, ere vi komne til nedenstaaende Forholdstal, som repræsentere Gjennemsnittspriserne paa Hovedartiklerne i den engelske Udførsel i de 8 Aar, vi have valgt med 1861 som Udgangspunkt. Sætte vi Gjennemsnittsprisen for Udførselen i hint Aar til 1000, faa vi:

Gjennemsnittspris for Udførselen	1857	1087
— - —	1861	1000
— - —	1865	1593
— - —	1867	1305
— - —	1870	1283
— - —	1872	1396
— - —	1876	1023
— - —	1878	923

Heraf fremgaar:

1. At Gjennemsnittsprisen var højere i 1865 end i 1872, hvad der navnlig skriver sig fra de høje Priser paa Bomuldsvarer som Følge af det knappe og dyre amerikanske Raastof.

2. At Priserne i 1878 sank dybere end i noget af de øvrige Aar og 8% under Gjennemsnittet af 1861, som var et yderst slet Aar for Handelsverdenen.

Ved en lignende Methode anvendt paa Indførselen tro vi at have udfundet Gjennemsnitsprisen for Indførselen i vedkommende Aarrække. De Artikler, vi have valgt til Basis for Beregningen, ere 21 i Tallet ud af de c. 100, som omhandles i Board of Trades Lister, men da de i enhver Henseende ere de vigtigste og væsenligste, idet de udgjøre $\frac{2}{3}$ af hele Indførselen, tør det antages, at Resten følger samme Lov. Sætte vi altsaa Gjennemsnitsprisen for Indførselen til 1000, faa vi:

For 1861	1000
- 1867	935
- 1870	887
- 1872	871
- 1876	745
- 1878	678

Med andre Ord:

1. Medens Udførselen i Gjennemsnit har givet højere Priser end Tilfældet var i 1861, have Priserne paa Indførselen siden da stadigt været nedadgaaende.

2. Medens de Artikler, vi sælge, paa 8% nær have naaet Priserne i 1861, er hvad vi købe 35% billigere end i hint Aar.

3. Hvad vi sælge bestaar væsenlig af Fabrik- og Manufakturvarer; hvad vi købe væsenlig af Raastoffer og Agerdyrkningsprodukter.

4. For den samme udførte Varemængde, for hvilken vi i 1861 fik 1000 £, fik vi i 1872 1396 £. For den samme indførte Varemængde, for hvilken vi betalte 1000 £ i 1861, betalte vi kun 871 £ i 1872.

5. Priserne paa vor Udførsel, som i 1872 vare stegne $39\frac{2}{3}\%$ i Sammenligning med 1861, dalede i 1878 $7\frac{2}{3}\%$ under Priserne i 1861. Dette svarer atter til en Ned-

gang af $47\frac{1}{3}\%$ i Sammenligning med 1861 og af 34% imod Priserne i 1872. Paa den anden Side falde Priserne paa Indførselen, som i 1872 vare dalede 13% under Standpunktet i 1861, i 1878 yderligere 32% under dette, hvilket svarer til en Nedgang af 22% af de dalede Priser i 1872. Med andre Ord: Nedgangen paa Udførselen af 34% mellem 1872 og 1878 gik ud fra høje Priser, Nedgangen paa Indførselen i samme Periode var en Fortsættelse af tidligere Nedgang.

I nedenstaaende Tabel have vi paa samme Maade taget Gjennemsnittet af Prisforholdstallet af Ud- og Indførsel med tilbørligt Hensyn til hver enkelt Artikels relative Betydning med Hensyn til Kvantitet. Den viser saaledes de relative Gjennemsnitspriser paa den hele Varemængde, hvoraf Ind- og Udførsel bestaar, og da vor Omsætning indbefatter saa godt som enhver Artikel af nogen Betydning, som fremkommer paa Verdensmarkedet, tør Tabellen siges tilnærmelsesvis at vise den relative Gjennemsnitspris paa enhver Artikel paa Verdensmarkedet. Naar vi altsaa sætte Gjennemsnitsprisen paa alle Varer, Indførsel som Udførsel, i 1861 til 1000, faa vi:

For 1867	1102
- 1870	1064
- 1872	1118
- 1876	858
- 1878	776

Vi slutte heraf, at Gjennemsnitspriserne siden 1861 efter nogle Aars Stigen atter ere dalede og nu staa $22\frac{1}{2}\%$ under Gjennemsnitsprisen i hint Aar og $30\frac{1}{2}\%$ under det høje Stade, den havde naaet i 1872.

Hvis en Reaktion mod de høje Priser i 1872—1873 havde været eneste Aarsag til det nuværende Tryk, maatte

vi nu have mere end naaet et Vendepunkt, idet Priserne have naaet langt under Udgangspunktet. Men der gives andre medvirkende Faktorer. Vi have allerede omtalt den Rolle, som den aftagende Guldproduktion spiller overfor den stadig stigende Varemengde, som Guldet skal repræsentere. Den samlede Virkning af disse tvende Drivfjedre har fremkaldt og vil vedblive at fremkalde en større eller mindre Nedgang i Varernes Pengeværdi.

Men hvilkensomhelst Kombination af Faktorer det saa skyldes, have vi set, at Priserne ere dalede ud over det Punkt, som et Tilbageslag alene vilde have bevirke, samt at Nedgangen siden 1861 har været betydelig større paa fremmede Artikler end paa vore egne Produkter.

At vor Indførsel langt overstiger vor Udførsel, navnlig i de senere Aar, er et Faktum, som har tiltrukket sig almindelig Opmærksomhed. Man er tilbøjelig til at betragte dette Forhold som et Onde, der betyder aftagende Omsætning og Formindskelse af vor Rigdom: det er ikke vore Produkter, siger man, som de Fremmede eftertragte i Bytte for deres Varer, det er vore Penge, og Overskudet af vor Indførsel er derfor en Maalestok for vor Tilbagegang. At denne Betragtningssmaade ikke holder Stik og ikke er Andet end en Levning af den gamle «Handelsbalance» er ikke vanskeligt at paavise.

Vi paastaa:

Hint Overskud af vor Indførsel over vor Udførsel bevirker ikke, at Guldet forlader os. Det er et Tegn ikke paa vor Tilbagegang, men paa vor Rigdom.

Alle heldigt stillede Nationer indføre mere end de udføre og vice versa. Lad os først undersøge, hvilke de relative Værdier af vor Ind- og Udførsel have været i de sidste Aar. Det vil da ses, at de langt fra have divergeret saa meget som det skulde synes ved et overfladisk Blik paa Board of Trades Aarsberetninger. Hvad Indførselen angaar, maa, som tidligere antydet, først fradrages 11 pCt. af den officielle Værdi for at komme til Kundskab om det virkelige Beløb, som den fremmede Sælger modtager af os*). Hvad Udførselen angaar afskibes de $\frac{2}{3}$ i britiske Skibe. Den samlede Læstedrægtighed, som i 1878 udklareredes fra britiske Havne til fremmede Lande, var 17 544 000 Tons. Heraf falder 12 050 000 paa britiske Skibe og 5 494 000 paa fremmede, og i samme Forhold staar den i London tegnede Assurance. $\frac{2}{3}$ af de 11 pCt. i Fragt og andre Omkostninger, som den fremmede Kjøber af vore Produkter maa udrede, tilfalde derfor britiske Rhedere og Assurandører og maa lægges til den officielle Værdi for at komme til det virkelige Beløb, som den Fremmede betaler.

Hertil have vi taget Hensyn i nedenstaaende Tabel, som derfor viser den virkelige Forskjel mellem de Summer, vi have betalt for vor Indførsel og modtaget for vor Udførsel i de sidste 18 Aar. (Summerne ere angivne i Millioner £.)

*) Vi have ikke overset, at kun de $\frac{2}{3}$ af vor Indførsel foregaar i britiske Skibe og at følgelig $\frac{1}{3}$ af de 11 pCt. tilfalder fremmede Rhedere, men dette Forhold opvejes rigelig af de store Beløb, som remitteres til England gennem vor Fragtfart mellem fremmede Havne.

Aar.	Brutto-Indførsel.	Herfra 11 pCt. i Fragt etc.	Netto-Indførsel.	Udførsel.	11 pCt. til de 2/3.	Netto-Udførsel.	Overskud af Indførsel.	Overskud af Udførsel.
1861	£ 217	£ 24	£ 193	£ 160	£ 12	£ 172	£ 21	£ .
1862	226	25	201	166	12	178	23	. .
1863	249	27	222	197	14	211	11	. . .
1864	275	30	245	213	16	229	16	. . .
1865	271	30	241	219	16	235	6	. . .
1866	295	32	263	239	18	257	6	. . .
1867	275	30	245	226	17	243	2	. . .
1868	295	32	263	228	17	245	18	. . .
1869	295	32	263	237	18	255	8	. . .
1870	303	33	270	245	18	262	8	. . .
1871	331	36	295	285	21	306	. .	11
1872	355	39	316	315	23	338	. .	22
1873	371	41	330	311	23	334	. .	4
1874	370	41	329	298	22	320	9	. . .
1875	374	41	333	282	21	303	30	. . .
1876	375	41	334	257	19	276	58	. . .
1877	394	43	351	252	19	271	80	. . .
1878	366	40	326	245	18	263	63	. . .
							£ 359	£ 37

Det fremgaar heraf, at vi med Undtagelse af 1871, 72 og 73 i mange Aar regelmæssig have indført mere end vi have udført, og at Overskudet af Indførselen i den hele Række af 18 Aar har udgjort 322 Millioner £, hvoraf de 231 Millioner falde alene paa 1875, 76, 77 og 78.

Have vi nu betalt dette Overskud kontant helt eller delvis?

Ifølge Board of Trades Beretninger stiller Forholdet mellem Ind- og Udførsel af ædle Metaller sig saaledes i de paagjældende 18 Aar:

Aar.	Udførsel.	Indførsel.
	1000 £	1000 £
1861	20 811	18 747
1862	29 326	31 656
1863	26 544	30 031
1864	23 132	27 728
1865	15 092	21 462
1866	22 639	34 287
1867	14 324	28 821
1868	20 220	24 853
1869	16 377	20 501
1870	18 920	29 456
1871	33 760	38 140
1872	30 336	29 608
1873	28 899	33 599
1874	22 584	30 379
1875	27 628	33 265
1876	29 464	37 054
1877	39 798	37 163
1878	26 687	32 421
	446 541	539 171

Tallene tale. Disse 92 630 000 £ give et Gjennemsnitsoverskud af 5 Millioner £ aarlig i hvert af de 18 Aar,

hvilket omtrent svarer til vort aarlige Behov til kunstneriske Øjemed, til Erstatning for Slid og til Cirkulationsmidler.

Til samme Resultat komme vi fremdeles ad anden Vej. I de fire Aar 1871—74 have vi udført for 28 Mill. £ mere end vi indførte, i de fire Aar 1875—78 havde vi indført for 231 Mill. £ mere end vi udførte. Hvis derfor internationale Mellemlægninger afgjordes med Kontanter, maatte vi i de fire første Aar have modtaget langt mere Guld fra Udlandet end sædvanlig og vice versa i de sidste fire Aar. Tabellen viser imidlertid, at vi i den første Periode modtog 16 147 000 £ mere end vi sendte og i den sidste 16 326 000 £, eller med andre Ord: i de fire Aar med den store Udførsel modtog vi 180 000 £ mindre fra Udlandet end i de tre Aar, hvor Overskudet af Indførselen androg 231 Mill. £.

At England fra Udlandet aarlig modtager betydelige Summer i Renter, Dividender etc. af Laan, Aktier osv., er Noget som hver Mand véd. Hvor stort dette Beløb er, anslaaes forskjelligt, fra 30 til 70 Mill. £. Seyd har i 1876 anslaaet Hovedstolen til 1100 Mill. £ og Renten til mellem 40 og 50 Millioner. Fawcett har fornylig anslaaet Rentebeløbet fra Amerika og Indien alene til 30 Mill. £. Gjennem detaillerede Undersøgelser ere vi komne til det Resultat, at det samlede Udbytte af fremmede Papirer lydende paa Sterling og fremmed Mønt i Forbindelse med Remisserne fra Indien for Udlæg for indiske Statsudgifter udgjøre 55 700 000 £.

Føjes hertil aarlige Amortisationer, Udbyttet af britisk Kapital i fremmede private Foretagender og Remisserne fra engelske Filialer i Udlandet, udkommer et Beløb af 60 Mill. £, som aarlig indgaar til det forenede Kongerige fra Udlandet.

Det er dette store Beløb, der kommer England tilgode i Skikkelse af Produkter og saaledes fremkalder hint Plus i vor Indførsel, og det vilde have været endnu større, naar forskjellige Stater ikke havde svigtet deres Forpligtelser.

Vi have ydet store Laan i de sidste 50 Aar (dog langt fra i samme Udstrækning som nu), men et Blik paa Tabellen Pag. 341 viser at Overskudet af Indførselen til trods for de her omhandlede Intrader kun var ringe fra 1863 til 1874, og at det i Aarene 1871, 72 og 73 var Udførselen, som oversteg Indførselen. Aarsagen ligger lige for Haanden. Fra 1863—1870 satte vi stadig Penge i fremmede Laan etc., som for endel absorberede de Summer, vi skulde have inddraget i Rente etc. af tidligere Laan, saa at Overskudet af Indførselen ikkun kunde være ringe. Men i Aarene 1871—73 forøgede vi pludselig disse fremmede Laan efter en uhyre Maalestok. Britiske Fabrikanter, Mineejere, Rhedere osv. omsatte Kapitalisternes Penge, Handel og Vandel tog et uhyre Opsving, Arbejdslønnen steg og Pulsen slog hurtigere i hele Organismen. Paa denne Maade bleve ikke blot de Summer absorberede, som vi skulde have modtaget for tidligere Laan til Udlandet, men der udkrævedes langt større Summer, som afsendtes i Skikkelse af den overordenlig forøgede Udførsel. Men da vor overskydende Kapital for en Tid tildels var udtømt, men navnlig fordi flere Stater erklærede sig ude af Stand til at opfylde deres Forpligtelser mod os, standsede disse Laan pludselig i 1875. Disse Standsninger medførte store Tab og gjorde Kapitalisterne betænkelige. Følgerne viste sig hurtig. Hin Indtægt fra Udlandet af 60 Millioner aarlig, som ikke længer neutraliseredes af nye Udtællinger til Udlandet, medførte

nu en forholdsmæssig Forøgelse af Indførselen til en Værdi, der som tidligere paavist paa det allernærmeste falder sammen med dette Beløb, idet Tabellen Side 341 viser at Overskudet af Indførselen i Aarene 1875—78 udgjør 231 Mill. £ eller 58 Mill. aarlig.

Denne Standsning i fremmede Laanydelser har medført tvende Følger: 1) en betydelig Nedgang i Udførselen. Den britiske Kapitalist laaner ikke længer sine Penge ud, den britiske Fabrikant og Mineejer faar ingen flere Bestillinger for at omsætte saadanne Penge i Produkter, Arbejdslønnen falder og Pulsen slaar svagere i hele Organismen; 2) en stor Opsamling af Kapital, som forgjæves søger en sikker og fordelagtig Anvendelse. Vore store Indtægter fra Udlandet, som nu ikke længer lide noget Afbræk ved nye Laan til Fremmede, holdes tilbage i Landet og forøge daglig den store Pengemasse, som ligger unyttet hen. Rentefoden synker saa lavt som ingensinde, Fonds stiger opad mod pari og det antages, at de Summer, som fortiden ere deponerede i de forskjellige Banker i Storbritannien, andrage henimod 600 Mill. £, et Beløb, der langt overgaar Alt, hvortil vi tidligere have været Vidne.

Hvis den engelske Handelspolitik havde været Hovedaarsagen til den Stilstand i Omsætningen, som har været fremherskende i England i de sidste 4 Aar, saa maatte de Lande, som vedkjende sig Beskyttelsessystemet, have levet under lykkeligere Kaar i samme Tidsrum. Men dette er langt fra at være Tilfældet, og Omsætningen i den øvrige Verden lider fuldt saa meget som vort eget Land. Fra ethvert Land paa Kontinentet lyde høje Klager over

Stagnation, og Beskyttelsens Skjold hviler saa tungt paa dem, at de fordre det løftet højere op eller længere ned, de vide ikke selv hvad. Hvad angaar det mest beskyttede Land i Verden, de Forenede Stater i Amerika, saa ere de handlende og arbejdende Klassers Kaar slettere der end i Evropa, tiltrods for den forhaandenværende Overflod af frugtbart og billigt Land. I de to Aar 1872—73, altsaa paa det højeste Punkt af Opsvinget hertillands, da Arbejdstilbudet var knapt og dyrt, udvandrede 466 000 Mennesker fra Storbritannien til de Forenede Stater, medens Tallet paa Udvandrere i 1876—77 under den haarde Krise gik ned til henholdsvis 54 000 og 45 000, paa samme Tid som et lige saa stort Antal vendte tilbage til England fra Unionen. Man skulde troet, at den stærke Nedgang i Arbejdslønnen i 1876—77 vilde have været en Opfordring for Arbejderne til at udvandre i en langt større Maalestok end i 1872—73, da Arbejdslønnen var høj og Arbejde livlig efterspurgt, medens det Modsatte fandt Sted og Udvandringen standsede. Hvorledes kunde dette gaa til, hvis Beskyttelsen virkelig havde beskyttet Unionen og Frihandelen medført Fordærvelse i England? Sagen er den, at medens Velstanden gik tilbage i England, gik den i endnu højere Grad tilbage i Amerika, og da de mest Interesserede, Arbejderne, hurtig bleve opmærksomme derpaa, foretrak de den lavere Løn her fremfor Undergang hist.

Til Sammenligning mellem Frihandelens og Beskyttelsens Virkninger i England og Amerika ville vi vælge det Forhold, hvori de tvende Lande deltog i Fragtfarten paa Verdenshavene — en Pris, som det er værd at kæmpe for. Indtil 1849 var den britiske Handelsflaade «beskyttet» ved Navigationslovene, som gave indenlandske

Kjøbmænd et Slags Monopol, men i hint Aar aabnede vi dristig vor Skibsfart for almindelig Konkurrence, og fra samme Stund blev vor Handelsflaade endnu mere fremragende end nogensinde; vi bleve Verdens Fragtfarere og vort Flag vajer i enhver Havn, hvor der overhovedet er Noget, som hedder Handel.

Indtil 1860 konkurrerede den amerikanske Handelsflaade alvorlig med vor egen og deltog i stort Omfang i en overordenlig fordelagtig Fragtfart paa alle Have. Henvend $\frac{3}{4}$ af alt Gods, som indførtes til eller udførtes fra amerikanske Havne, førtes i amerikanske Skibe og Unionens Flag saaes stadig Side om Side med vort eget. Borgerkrigen standsede for en Tid denne Konkurrence, men da Krigen var endt, var der Intet, som kunde afholde amerikanske Rhedere fra atter at indtage deres gamle Rang mellem de søfarende Nationer, naar ikke én Omstændighed havde været. Beskyttelsessystemet havde antaget overordenlige Dimensioner og fremtvang gennem Toldsatserne dyre indenlandske Produkter i Stedet for de tidligere billige fremmede. Priserne steg til en saadan Højde, at det blev umuligt for den amerikanske Rheder at bygge og udruste et Skib, hverken Sejl- eller Dampskib, til en saadan Pris, at han kunde konkurrere med den britiske, som saaledes har beholdt Farten for sig selv, medens den amerikanske Koffardiflaade er indskrænket til indenlandsk Fart (som ganske vist lægger Beslag paa en stor Læstedrægtighed) i den Udstrækning, at Unionens egne Frembringelser afskibes i fremmede Skibe fra dens egne Havne. Af de 107 for det meste store Skibe, som ifølge sidste Numer af Dornbusch's «Floating Grain Cargoes List» laa under Indladning for Hvede til

England i San Francisco og Portland, vare 84 britiske, 9 tyske, 2 franske og kun 12 amerikanske.

Den Nedgang i Handel og Omsætning, hvis Aarsager vi her have søgt at udfinde, er uden al Tvivl bleven forøget ved Frygten for, at de politiske Forviklinger, særlig det orientalske Spørgsmaal, skulde medføre Krig. De skadelige Følger af en Krig med Hensyn til Handel og Omsætning vise sig før dens Begyndelse, som Følge af Uvisheden, og efter dens Ophør, som Følge af Tilbageslaget, thi selve Krigen tvinger Regeringerne til store Udgifter, som bevirke en forøget Virksomhed i mange Retninger. Efterspørgselen efter Arbejde forøges og fremkalder et tilsvarende Opsving i Detaillisternes Virksomhed. «Pengene cirkulere» livligt, og de handlende og industridrivende Klasser glæde sig for en Tid ved et kunstigt Velvære. Men naar Krigen hører op, kommer Tilbageslaget, der i meget ligner det, som fulgte paa Opsvinget i 1872—73, og Stilstand og Mangel indtager Pladsen. Saaledes gik det efter Freden 1815, som fulgtes af en Krise, haardere og voldsommere end nogen. Hundrede Tusinder mistede deres Arbejde og nedsank i Nød og Elendighed, og Ildspasættelse, Plyndring og «Brød eller Blod»-Oprør spredte Forfærdelse over Landet i Aarene 1816 og 17. Ligeledes var Tilendebringelsen af Krigen med Rusland i 1856 fulgt af Paniken i 1857, som fremkaldte mangfoldige Fallissementer med Passiva til et samlet Beløb af 45 Mill. £, indtil Regeringen maatte lægge sig imellem ved at bemyndige Banken til en Note-emission udover det legale Forhold.

Vi tro dog ikke, at politiske Bekymringer have øvet

nogen særlig betydelig Indflydelse paa Omsætningens nuværende Tilstand — sikkert mindre end de Tab, som britiske Laangivere have lidt ved Udeblivelsen af Renterne fra forskjellige Stater. Ikke blot var Rentebeløbet tabt, men dette fremkaldte atter Frygt for, at ogsaa Hovedstolen var i Fare; thi baade offentlige og private Betalingsstandsninger blive kun i de sjeldneste Tilfælde fulgte af en Gjenoptagelse af Betalingerne. Naar et Land først har svækket sin Kredit ved at standse sine Betalinger, har det samtidig mistet en kraftig Spore til en punktlig Opfyldelse af sine Forpligtelser for Fremtiden, nemlig Haabet om i paakommende Tilfælde at kunne erholde nye Laan. Disse Tab medførte en Formindskelse af vor flydende Kapital og bidroge saaledes i en vis Grad til den almindelige Nedgang. Heldigvis faldt de for største Delen paa Rigmænd, hvem de kunde sætte i Forlegenhed, men ikke ødelægge, og ét Gode medførte de. De rystede de engelske Kapitalisters Tillid til fremmede Regeringers Evne og Vilje til at opfylde deres Forpligtelser, saa at Landets opsparede Kapital, som gennemsnitlig anslaaes til mellem 180 og 220 Mill. £ om Aaret, er forblevet i Landet, hvor den dog for Øjeblikket kun forøger de uhyre Summer, som i hidtil ukjendt Udstrækning henligge saagodtsom ledige og forgjæves søge nye Felter for en fordelagtig Anvendelse.

Den Slutning, vi uddrage af disse vore Betragtninger, er den, at den nuværende Forbindelse mellem lave Priser og Overflod af Kapital berettiger til Forventningen om, at der inden lang Tid vil komme en Bevægelse henimod

højere Priser. Fra samme Stund ville Forretningerne kunne drives med større Fordel, Kapitalen vil fatte ny Tillid, Handelen tage ny Flugt og vi Alle indtræde i en ny Periode af heldigere Aar. Da ville vi Alle efter nogen Tids Forløb presse paa af al vor Magt indtil Priserne have naaet Højdepunktet, og et nyt Tilbageslag hidfører en ny Periode af Nedgang, Tab og Ødelæggelse i Lighed med den, som vi nu opleve, og som vi haabe og tro, om ikke lang Tid at have lagt tilbage.
